

Endelig mot pluss

Oppdrettselskapet til Fjord Line-eier Frode Teigen og XXL-gründer Øyvind Tidemanden på Tjeldbergodden har vært et tapssluk.

OPPDRETT

Harald Berglihn
Kristiansand

Oppdrettsnæringen sliter både med fiskesykdommer og altfor mye lakselus. Det gjør at norske myndigheter er tilbakeholdne med å tillate økt produksjon i åpne merder i havet. Samtidig dør opp til 20 prosent av laksen før den er klar for slaktning

Løsningen mange av de store aktørene nå har sterk tro på, er å vente med å sette lakseyngelen ut i havet til den er blitt større,

Tradisjonelt settes yngelen (smolt) ut i sjøen når den veier under 100 gram. Da tar det typisk 18 måneder før den er fem-seks kilo og klar for slaktning. Men ved å vente med å sette den ut i sjøen til fisken er større, gjerne over 500 gram, oppnår oppdretterne både kortere eksponeringstid mot sykdommer og lakselus ved at produksjonssyklusen i sjøen reduseres fra 18 måneder til under 12 måneder – samt lavere dødelighet som vil bety økte slaktevolumer.

Tapssluk

Det er dette eierne av Tjeldbergodden Settefisk, med Fjord Line-eier Frode Teigen (52) og XXL-gründer Øyvind Tidemanden (53) i spissen, har satset tungt på siden 2011. Selskapet har en av Norges største konsesjoner med inntil 15 millioner settefisk i det landbaserte anlegget.

Men så langt har det vært et tapssluk. Akkumulert underskudd siden 2011 er på 43 millioner kroner. Omsetningen på 22,4 millioner. Tallene for ifjor er heller ikke mye å skryte av – med omsetning på snaut 11 millioner og underskudd på 13,7 millioner.

– Det har vært noen år med motbør, sier styreleder Helge Hellebust (48).

– Men i år blir det sorte tall. Vi er i balanse driftsmessig gjennom den siste pilotproduksjonen der vi denne uken leverer 400.000 stor smolt til Marine Harvest. Dette er fisk som veier omtrent 600 gram, sier Hellebust.

– Nå blir det kommersielle kontrakter og større volumer. I vår tar vi trolig en beslutning om å øke produksjonsarealene utendørs med 30 prosent. Det betyr at vi tar sikte på å kunne levere tilsammen 2,4 millioner stor smolt årlig med

Produksjon av lakseyngel har hittil vært et tapssluk for Tjeldbergodden Settefisk. Men produksjon av slike store laksesmolt som driftsleder Michael Fülberth her holder, skal i år sørge for positive tall.
Foto: Ole Morten Melgård

Tjeldbergodden Settefisk as

Årsresultat

Millioner kroner	2014	2013	Endring
Driftsinntekter	10,7	5,6	91,1%
Driftsresultat	-12,6	-8,4	-
Resultat før skatt	-13,7	-9,4	-

en vekt fra 350 til 550 gram, sier han.

Vil løfte nye investeringer – Hva er fordelene for oppdretterne med å sette ut stor smolt?

– Det øker jo omløpshastigheten i sjø betraktelig. Mange av aktørene snakker om en produksjonssyklus i sjøen på 10–11 måneder. Det betyr både at laksen får mye kortere eksponeringstid mot

lakselus og sykdommer i sjøen samtidig som oppdretterne trolig kan produsere og selge langt større volumer fra eksisterende konsesjoner og lokaliteter. Derfor har de fleste aktørene også slike prosjekter på tegnebrettet. Vår fordel er at vi har en driftserfaring med stor smolt produsert på land som få andre har, sier han.

– Vi har også en stor fordel i og med at vi bruker spillvarmen fra

metanolfabrikken her. Det betyr at sjøvannet vi bruker blir varmet opp slik at vi kan ha en jevn produksjon hele året. Dette er såkalte gjennomstrømmingsanlegg, men vi har også planer om å investere i et resirkuleringsanlegg i den ene hallen.

Investeringer

– Og eierne er innstilt på ytterligere investeringer?

– Ja, vi har eiere som jeg har all grunn til å tro vil være med på å løfte dette videre. Vi har alle konsesjoner vi trenger for produksjon av opptil 15 millioner smolt med en ferdig regulert og delvis opparbeidet næringspark på Tjeldbergodden som betyr at vi kan utvide driften i mange trinn i årene fremover. Så vi mener alt ligger godt til rette.

harald.berglihn@dn.no

Laksen får mye kortere eksponeringstid mot lakselus og sykdommer i sjøen samtidig som oppdretterne trolig kan produsere og selge langt større volumer

Helge Hellebust, styreleder
Tjeldbergodden Settefisk

Tjeldbergodden Settefisk

- Daglig leder: Finn Christian Skjennum (56).
- Styreleder: Helge Hellebust (48).
- Største eiere: Frode Teigen (52) og Øyvind Tidemanden (53) eier 33 prosent hver mens en investorgruppe (Tjeldbergodden Invest – med Tidemanden og styreleder Hellebust som største enkeltaksjonærer) eier resten.

Trolig lavere dødelighet

Kristiansand: Henrik Stenwig, miljø- og helsedirektør i havbruksorganisasjonen FHL, sier den økte bruken av stor såkalt postsmolt som Tjeldbergodden Settefisk nå satser på, trolig vil bety lavere dødelighet i oppdrettsanleggene. I dag er dødeligheten i gjennomsnitt på nærmere 20 prosent.

– Større smolt er mer robust til å tåle overgangen fra land til sjø, herunder møtet med nye smittestoffer. Den generelle

20 Dødeligheten i oppdrettsanleggene er i gjennomsnitt på **20 prosent.**

motstandskraften er større. Og så er det også slik at når man har laksen lengre på land, er det også enklere å sortere ut de svake individene, sier Stenwig og legger til at dødeligheten normalt er størst kort tid etter at yngelen er blitt satt ut i sjøen.

– Dermed betyr størrelse og alder mye, og alle aktørene jobber aktivt for å optimalisere fiskevelferden, sier han.

– Betyr kortere eksponeringstid i sjø også reduserte problemer med lakselus?

– Det er ikke noen automatikk i dette. Fisken er jo ikke mindre mottagelig for lusepåsag selv om den er større, men det kan nok hende man slipper noe lettere fordi fisken har kortere tid i sjøen, sier han.